

Memo

Onderwerp: Trendanalyse afzet en volume privékopieën

Datum: 18 augustus 2009

Inleiding

Stichting Onderhandelingen Thuiskopievergoeding (SONT) heeft Veldkamp gevraagd inzicht te geven in de ontwikkeling in de tijd in de afzet en het gebruik van diverse opslagmedia. In dit memo geven we hiervan een overzicht. We gaan hierbij achtereenvolgens in op:

- De ontwikkeling in de afzet van opslagmedia
- Het gebruik van deze media voor de opslag van diverse soorten informatie

Wij hebben ons hierbij gebaseerd op het onderzoek "Gebruik van Opslagmedia", dat Veldkamp sinds het jaar 2000 uitvoert ten behoeve van de SONT. Dit onderzoek is er enerzijds op gericht een beeld te geven van het bezit van allerlei audiovisuele apparatuur en anderzijds van de afzet en het gebruik van opslagmedia in combinatie met deze apparatuur.

De in dit memo gepresenteerde gegevens zijn gebaseerd op zes metingen van het onderzoek in de periode van februari 2006 tot en met april 2009.

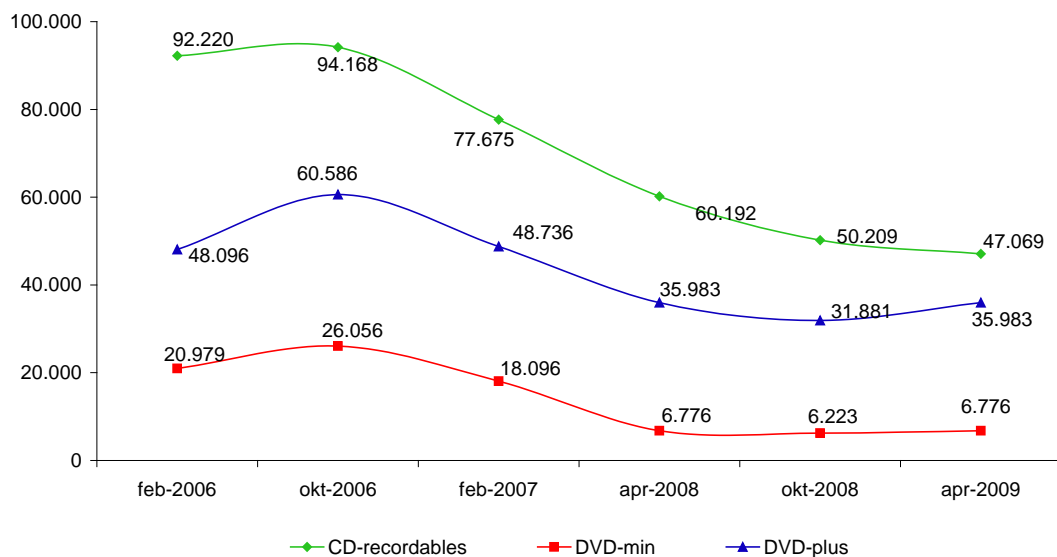
Uitgegaan is van de opslag op de volgende media:

- Cd-recordables
- Dvd-plus-recordables
- Dvd-min-recordables
- Vast geheugen in draagbare audiospelers
- Verwisselbare geheugenkaarten
- Harde schijven in harddiskrecorders

De ontwikkeling van de afzet

Allereerst kijken we naar de afzet en het bezit van opslagmedia. We zien hierin in de afgelopen jaren sterke trends. De afzet van cd-recordables en dvd-recordables is afgenomen, terwijl het gebruik van geheugenkaarten (zoals smartmediacards of multimediacards), audiospelers, harddiskrecorders en externe harde schijven is gegroeid. In de volgende figuur zijn de cijfers voor cd-recordables en dvd-recordables weergegeven.

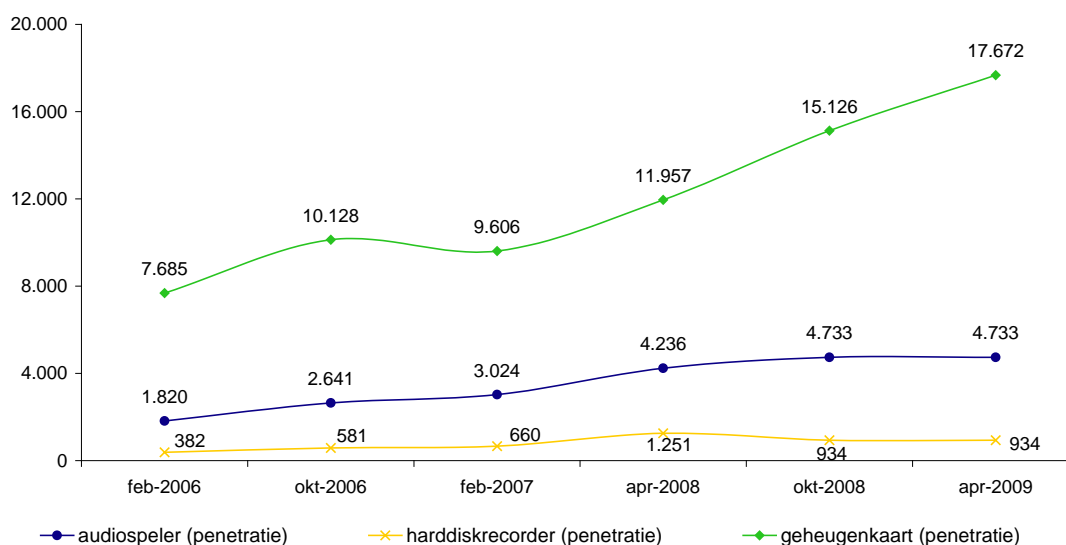
1 | Afzetschatting eenheden per opslagmedium (afzetvolume per half jaar x 1000)

N.B. Weergegeven is het aantal verkochte eenheden per half jaar, telkens in de voorliggende zes maanden. In de zes maanden voorafgaand aan april 2009 zijn dus 47 miljoen cd-recordables verkocht.

In figuur 2 zien we dezelfde cijfers voor draagbare audiospelers, geheugenkaarten en harddiskrecorders. Het gaat hierbij niet om afzet, maar om bezit van deze kaartjes/apparatuur.

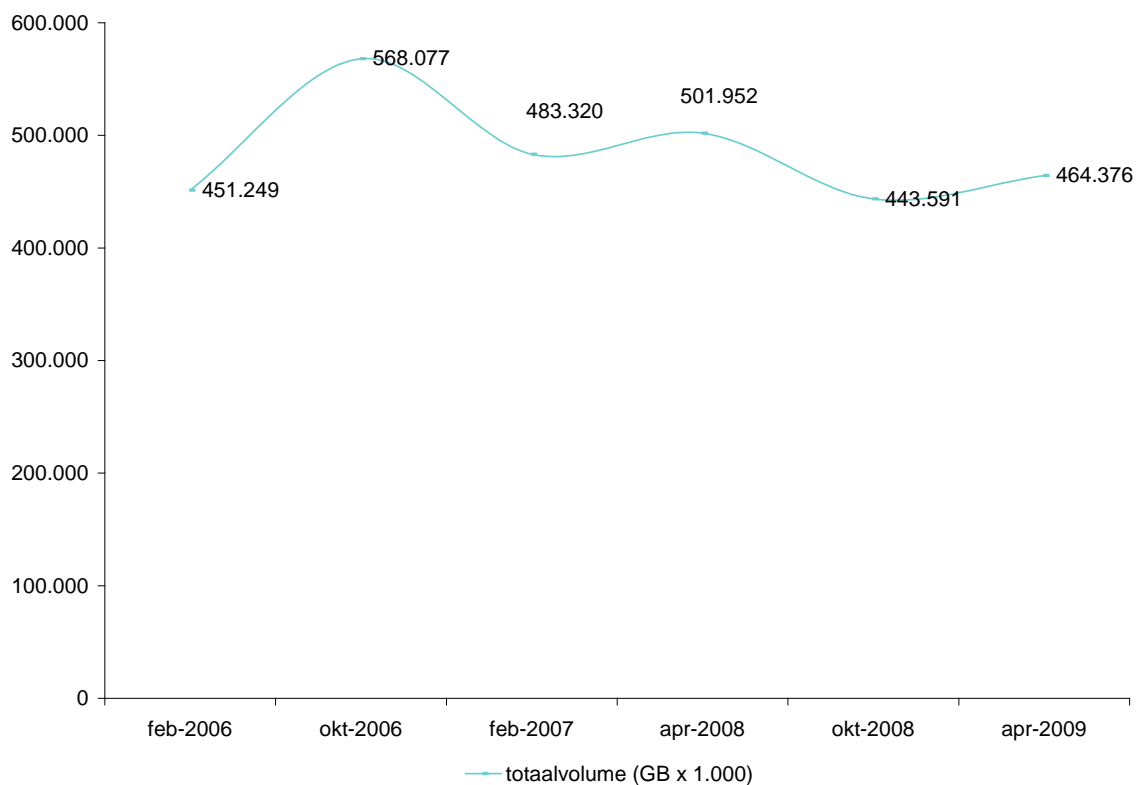
2 | Penetratieschatting eenheden per opslagmedium (bezit x 1.000)

Het gebruik van geheugenkaarten is sinds 2006 fors toegenomen. Ook het gebruik van audiospelers, en harddiskrecorders steeg fors.

Elk opslagmedium heeft een andere capaciteit. De capaciteit van een cd-recordable is met 700 MB bijvoorbeeld veel kleiner dan die van een harde schijf in een harddiskrecorder (gemiddeld circa 200 GB). Wanneer we rekening houden met deze capaciteit, kunnen we de opslagmedia samennemen, om zo een beeld te krijgen van de ontwikkeling van het aantal beschikbare opslagcapaciteit in de Nederlandse huishoudens, uitgedrukt in gigabytes.

3 | Penetratieschatting eenheden per opslagmedium (bezit x 1.000)

We zien dat de beschikbare opslagcapaciteit per meetperiode schommelt tussen de 440.000.000 en 570.000.000 gigabytes. De afname van de afzet van cd-recordables en dvd-recordables wordt dus gecompenseerd door de groei van audiospelers, geheugenkaarten en harde schijven, zodat de gezamenlijke capaciteit constant blijft.

In de volgende tabel zien we de aandelen van de verschillende media in de beschikbare capaciteit per april 2009.

4 | *Percentage privégebruik per opslagmedium*

capaciteit april 2009		
	GB (x 1.000)	%
• CD-recordables	32.948	7
• DVD-min	32.525	7
• DVD-plus	172.718	37
• audiospeler	13.962	3
• geheugenkaart	22.620	5
• harddiskrecorder	189.602	41
• totaal	464.376	100

We zien dat de dvd en de harddiskrecorder een dominante positie innemen. Samen vertegenwoordigen zij meer dan driekwart van de beschikbare capaciteit per april 2009.

Voor veel opslagmedia geldt dat de opnamecapaciteit niet altijd ten volle wordt benut. Zo staan harde schijven meestal niet helemaal "vol", en ook wanneer informatie op cd-recordables of dvd-recordables wordt gezet, blijft er vaak enige restcapaciteit over. Met deze restcapaciteit wordt in onze overzichten geen rekening gehouden. We gaan er dus van uit dat de media ten volle worden benut.

Gebruik van de opslagmedia

In welke mate worden de opslagmedia nu voor verschillende doeleinden gebruikt, en hoe is de ontwikkeling in de tijd?

Voor deze analyse maken we een onderscheid tussen privékopieën en niet-privékopieën. We hanteren daarbij de volgende definitie van een privékopie: Een privékopie is daarbij een kopie van een "werk" dat voor eigen oefening, studie of gebruik wordt gemaakt door een natuurlijk persoon. Daarbij gaat het om gekocht, geleend, gehuurd of gratis gedownload materiaal dat niet zelf is vervaardigd. Ook opnamen van radio en televisie beschouwen we als privékopieën.

We beschouwen de volgende zaken als werken:

- muziek;
- films en televisie; dus beeldmateriaal;
- foto's;
- games.

Computerprogramma's en –bestanden worden niet als "werken" beschouwd.

In de volgende tabel geven we de totale beschikbare capaciteit nogmaals weer, en laten we zien welk percentage is gebruikt voor opslag van verschillende typen informatie.

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
<i>totaalvolume (GB x 1.000)</i>	464.376	443.591	501.952	483.320	568.077	451.249
• gebruik voor betaalde downloads	4%	4%	4%	5%	5%	5%
• overig	35%	37%	32%	38%	41%	39%
<i>totaal gebruik niet privékopie</i>	40%	41%	36%	43%	46%	44%
• gratis downloads	16%	15%	19%	19%	20%	20%
• radio en televisie	28%	29%	31%	17%	11%	13%
• voorbespeelde dragers	16%	15%	14%	20%	23%	23%
<i>totaal gebruik privékopie</i>	60%	59%	64%	57%	54%	56%

We kunnen uit het gebruik van de opslagmedia de volgende conclusies trekken:

- Van de capaciteit wordt 40% gebruikt voor niet-privékopieën. Het gebruik voor de opslag van betaalde downloads is met 5% beperkt. De overige 35% wordt gebruikt voor andere niet-privékopieën. Het gebruik voor niet-privékopieën is redelijk constant in de tijd.
- Van de capaciteit wordt 55% tot 60% gebruikt voor privékopieën. Het grootste deel hiervan betreft opnamen van radio en televisie. Daarnaast worden er privékopieën gemaakt voor de opslag van andere voorbespeelde dragers en voor de opslag van gratis downloads.
- Binnen het gebruik voor privékopieën zien we een lichte afname in het gebruik voor opslag van gratis downloads en een iets sterkere daling van het gebruik voor opslag van andere voorbespeelde dragers. Deze daling wordt echter gecompenseerd door een stijging van de opslag van radio- en televisie. Deze stijging kan worden verklaard door de opkomst van harddiskrecorders. Netto betekent dit dat het percentage privékopieën in de tijd constant blijft.

Bijlagen

Afzet (eenheden per zes maanden x 1.000)

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
• CD-recordables	47.069	50.209	60.192	77.675	94.168	92.220
• DVD-min	6.776	6.223	6.776	18.096	26.056	20.979
• DVD-plus	35.983	31.881	35.983	48.736	60.586	48.096
• audiospeler	4.733	4.733	4.236	3.024	2.641	1.820
• geheugenkaart	17.672	15.126	11.957	9.606	10.128	7.685
• harddiskrecorder	934	934	1.251	660	581	382

Capaciteit per medium

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	GB	GB	GB	GB	GB	GB
• CD-recordables	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
• DVD-min	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
• DVD-plus	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
• audiospeler	3,0	2,5	2,0	1,0	0,5	0,4
• geheugenkaart	1,3	1,1	0,8	0,4	0,4	0,2
• harddiskrecorder	203,0	211,0	189,0	153,0	140,0	138,0

Totaalvolume (eenheden x capaciteit x 1.000)

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	GB	GB	GB	GB	GB	GB
• CD-recordables	32.948	35.146	42.134	54.373	65.918	64.554
• DVD-min	32.525	29.870	32.525	86.861	125.069	100.699
• DVD-plus	172.718	153.029	172.718	233.933	290.813	230.861
• audiospeler	13.962	11.833	8.472	3.024	1.352	728
• geheugenkaart	22.620	16.639	9.663	4.150	3.585	1.691
• harddiskrecorder	189.602	197.074	236.439	100.980	81.340	52.716
• totaalvolume	464.376	443.591	501.952	483.320	568.077	451.249

Gebruik voor betaalde downloads

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	%	%	%	%	%	%
• CD-recordables	5,6	5,9	6,6	5,7	5,6	5,6
• DVD-min	10,0	7,0	6,0	5,0	5,2	5,0
• DVD-plus	5,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
• audiospeler	3,6	2,2	3,7	3,7	4,0	3,9
• geheugenkaart	1,3	1,0	1,3	0,6	1,1	1,1
• harddiskrecorder	3,1	1,3	2,1	1,7	0,2	0,2

Gebruik voor onbetaalde downloads

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	%	%	%	%	%	%
• CD-recordables	26,1	26,0	24,6	21,1	22,3	22,6
• DVD-min	22,0	18,0	25,0	22,0	20,8	20,0
• DVD-plus	19,0	16,0	28,0	24,0	24,0	24,0
• audiospeler	43,7	44,4	43,3	45,1	48,5	47,0
• geheugenkaart	5,8	8,2	8,0	4,7	4,3	4,3
• harddiskrecorder	10,6	11,4	11,2	4,1	0,8	0,8

Gebruik voor radio en televisie

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	%	%	%	%	%	%
• CD-recordables	1,9	1,6	0,9	0,0	0,0	0,0
• DVD-min	6,0	7,0	3,0	4,0	0,0	5,0
• DVD-plus	8,0	10,0	9,0	5,0	0,0	4,0
• audiospeler	0,4	0,4	0,2	0,0	0,9	0,0
• geheugenkaart	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
• harddiskrecorder	59,4	57,0	58,6	67,7	76,0	81,3

Gebruik voor voorbespeelde dragers

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	%	%	%	%	%	%
• CD-recordables	23,2	28,1	26,6	31,0	30,7	30,4
• DVD-min	20,0	24,0	20,0	24,0	26,0	23,0
• DVD-plus	21,0	18,0	18,0	22,0	26,0	25,0
• audiospeler	41,0	41,0	40,6	42,3	37,7	37,3
• geheugenkaart	5,3	8,1	3,7	7,0	3,1	3,1
• harddiskrecorder	9,3	7,4	7,3	7,3	3,8	2,9

Totaal offline privékopie (zelf gekocht, gehuurd, geleend, gekregen, radio en televisie)

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	%	%	%	%	%	%
• CD-recordables	25,1	29,7	27,5	31,0	30,7	30,4
• DVD-min	26,0	31,0	23,0	28,0	26,0	28,0
• DVD-plus	29,0	28,0	27,0	27,0	26,0	29,0
• audiospeler	41,3	41,5	40,8	42,3	38,6	37,3
• geheugenkaart	5,3	8,1	3,7	7,0	3,1	3,1
• harddiskrecorder	68,7	64,4	65,9	75,0	79,8	84,3

Totaal privékopie

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	%	%	%	%	%	%
• CD-recordables	51,2	55,7	52,1	52,1	53,0	53,0
• DVD-min	48,0	49,0	48,0	50,0	46,8	48,0
• DVD-plus	48,0	44,0	55,0	51,0	50,0	53,0
• audiospeler	85,0	85,8	84,2	87,4	87,1	84,3
• geheugenkaart	11,0	16,2	11,7	11,6	7,4	7,4
• harddiskrecorder	79,3	75,8	77,1	79,1	80,6	85,1

Gebruik voor betaalde downloads (x 1.000)

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	GB	GB	GB	GB	GB	GB
• CD-recordables	1.845	2.074	2.781	3.099	3.665	3.641
• DVD-min	3.252	2.091	1.951	4.343	6.504	5.035
• DVD-plus	8.636	9.182	10.363	14.036	17.449	13.852
• audiospeler	503	260	313	112	54	28
• geheugenkaart	285	171	122	24	39	18
• harddiskrecorder	5.878	2.562	4.965	1.745	122	105
• totaal	20.399	16.340	20.496	23.359	27.832	22.680

Gebruik voor onbetaalde downloads (x 1.000)

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	GB	GB	GB	GB	GB	GB
CD-recordables	8.600	9.138	10.365	11.473	14.726	14.563
DVD-min	7.155	5.377	8.131	19.109	26.014	20.140
DVD-plus	32.816	24.485	48.361	56.144	69.795	55.407
audiospeler	6.102	5.249	3.672	1.363	656	342
geheugenkaart	1.301	1.356	773	194	156	73
harddiskrecorder	20.098	22.466	26.481	4.168	618	413
totaal	76.071	68.071	97.783	92.451	111.965	90.939

Gebruik voor radio en televisie (x 1.000)

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	GB	GB	GB	GB	GB	GB
• CD-recordables	626	562	379	0	0	0
• DVD-min	1.951	2.091	976	3.474	0	5.035
• DVD-plus	13.817	15.303	15.545	11.697	0	9.234
• audiospeler	51	53	15	0	12	0
• geheugenkaart	5	0	0	0	0	0
• harddiskrecorder	112.624	112.332	138.553	68.343	61.818	42.879
• totaal	129.074	130.341	155.468	83.514	61.831	57.149

Gebruik voor voorbespeelde dragers (x 1.000)

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	GB	GB	GB	GB	GB	GB
• CD-recordables	7.644	9.876	11.208	16.855	20.237	19.624
• DVD-min	6.505	7.169	6.505	20.847	32.518	23.161
• DVD-plus	36.271	27.545	31.089	51.465	75.611	57.715
• audiospeler	5.719	4.856	3.443	1.280	510	272
• geheugenkaart	1.190	1.344	358	288	111	52
• harddiskrecorder	17.633	14.583	17.260	7.368	3.091	1.550
• totaal	74.962	65.374	69.862	98.103	132.078	102.374

Totaal offline privékopie (gekocht, gehuurd, geleend, gekregen, radio en televisie; (x 1.000))

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	GB	GB	GB	GB	GB	GB
• CD-recordables	8.270	10.438	11.587	16.855	20.237	19.624
• DVD-min	8.456	9.260	7.481	24.321	32.518	28.196
• DVD-plus	50.088	42.848	46.634	63.162	75.611	66.950
• audiospeler	5.770	4.909	3.458	1.280	522	272
• geheugenkaart	1.194	1.344	358	288	111	52
• harddiskrecorder	130.257	126.916	155.813	75.711	64.909	44.429
• totaal	204.036	195.715	225.330	181.617	193.909	159.523

Totaal privékopie (x 1.000)

	apr-2009	okt-2008	apr-2008	feb-2007	okt-2006	feb-2006
	GB	GB	GB	GB	GB	GB
• CD-recordables	16.870	19.576	21.952	28.328	34.963	34.188
• DVD-min	15.612	14.636	15.612	43.430	58.532	48.336
• DVD-plus	82.905	67.333	94.995	119.306	145.406	122.356
• audiospeler	11.871	10.158	7.129	2.643	1.178	614
• geheugenkaart	2.495	2.700	1.131	482	267	126
• harddiskrecorder	150.354	149.382	182.294	79.879	65.528	44.842
• totaal	280.107	263.786	323.114	274.069	305.874	250.462